

- ✓ آران یا ایران ← سرزمین آریایی ها
- ✓ اقوام گذشته ی ایران ← تقلید خوب بهتر از ابتکار بد است ← تا زمان ناصرالدین شاه ادامه داشت ← (زمان ناصر) خودباختگی و احساس کمبود و عقب ماندگی مردم را فرا گرفت ← تقلید صرف جایگزین تقلید اصیل ایرانی شد
- ✓ منطق معماری ایران ← مصالح باید بوم آورد باشد ← ایدری ← یعنی ← سر جا - در جا یا اینجایی
- ✓ قدرت پوشش چوب حمال در ایران ← از ۳.۵ گز (۳.۷ متر) تا ۴ گز (۴.۲۶ متر)
- ✓ پنج اصل هنری در معماری ایران: (خیلی مهم - ۸ بار سوال جاهای مختلف)

۱- مردم واری رعایت مقیاس انسانی

- خانه درخورد پیل نبود ← یعنی مقیاس انسانی داشت. - ابعاد یک اتاق خواب ← ۳.۷*۳.۲
- دلیل منطقی کاشی کاری ← کاشی عایقی است رطوبتی و حرارتی به همین دلیل برای جلوگیری از سرما و گرما و رطوبت، محل های لازم را با کاشی روکش می کردند.
- دلیل منطقی پوشش جناغی یا مرغانه ← به شکل بیضی یا تقاطع دو بیضی، قدرت و توانایی نگهداری دهانه های بزرگ.
- معماری ایرانی ← ارجحیت شکل بیضی بر دایره ← بخاطر دارا بودن دو نقطه ی اتکا
- برجسته ترین نمونه ی مردم واری مسجد قبا نخستین مسجد پیامبر در مدینه ارتفاع دیوار به ارتفاع دست بلند شده ی بلندترین مرد عرب - ساخت کعبه

۲- خودبسندگی

- خودکفایی ← استفاده ی حداکثر از امکانات موجود و مصالح بوم آورد ← ایدری
- استفاده از خاک گودبرداری زیربنا در خود ساختمان
- مقابله با موریانه ← استفاده از ژاژ یا خار شتر ← کلبه های بلوچی - مسجد جامع فهرج

۳- پرهیز از بیهودگی

- تاکید زیادی شده
- نصب مجسمه یا نقش برجسته که در دیگر کشورها موجود است در ایران نیست ← دلیل ← بیهودگی

۴- نیارش

- ایستایی و پایداری بنا - امور محاسباتی و استاتیکی به انضمام مصالح شناسی
- نقش جهان اصفهان - چهارباغ اصفهان - حرم امام رضا (ع)
- مهمترین اصل در هنر معماری معاصر ← از تقلید نابجا از یک تکنیک مترود دیگر احتراز شود.
- اصل مساله ی زیبایی در معماری ایران ← منطقی بودن - متناسب بودن . هر چیزی در جای خود قرار گرفتن.
- پیمون رعایت برخی ضوابط برای تعیین تناسب بین اجزای بنا
- بهترین نحو انجام سه مرحله ی مهم طرح، محاسبه، اجرا ← کاربرد نیارش و پیمون

۵- درونگرایی ← دیدگاه معماران ایرانی - آب و هوای ایران ← قوت بخشیدن توجه به داخل

✓ ارسن ← فضای مورد نیاز برای رفع امور خانواده ← اندرونی-بیرونی-باربند-نارنجستان-پادیانو

نوع اقلیم ← محدودیتی در وسعت بناها ← نمونه ← آرامگاه شیخ نعمت الله ولی در ماهان کرمان

✓ پنাম ← وسیله و مانعی در مقابل عوامل مزاحم و ناراحت کننده ی اقلیمی ← عایق

✓ رون ← توجه به جهت در شهرسازی و خانه سازی (سوال کنکور ۹۰)

✓ رعایت پنام و رون ← نارسایی تهویه و شیوع بیماری های خطرناک ← نمونه ← شهر ری باستان

کا در ایران ← هدایت گسترش شهرها حتی الامکان در دره ی بین دو عارضه، دو کوه و در امتداد آنها

✓ سه نوع رون: (من عادت کرده بودم میگفتم ravan ولی ظاهرا درستش roon هست) (خیلی مهم و سوال خیز)

۱- رون راسته ← شمال شرقی-جنوب غربی- تقریباً رویاروی قبله - اغلب شهرها در مرکز ایران ← کاشان-یزد-

تهران-تبریز

- یزد ← بین دو عارضه شیرکوه در جنوب و کوهچه خرونه در شمال

۲- رون اصفهانی ← شصت درجه تفاوت با رون راسته ← شمال غربی-جنوب شرقی

- اصفهان-استخر-شیراز - کوشک ← برونگرا

۳- رون کرمانی ← انطباق دو رون راسته و اصفهانی - تقریباً شرقی-غربی

- کرمان-همدان-اغلب شهرهای کوهستانی در آذربایجان غربی و خراسان

- علت توجه این رون در کرمان و همدان ← عوامل عدیده ی طبیعی

- لقب رون نکبت بار ← ایراد عمده از بابت تابش آفتاب

- دلیل اجبار انتخاب ← بارش برف در زمستان

یه شکل برای جهتا بکشید که بهتر یادتون بمونه

✓ بهترین عمل برای حفاظت بناها از درجه حرارت نامساعد ← ایجاد سقف های دو پوشه ← نمونه ی پنام

✓ ناصر الدین شاه ← آغاز خودباختگی ایران ← بی توجهی به معماری اصیل

✓ دو دری های قفقازی ← مناسب برای مناطق سردسیر و بهره یابی از حداکثر آفتاب

✓ امروزه در بنای شهرها عوامل محدود کننده ی طبیعی نقش کمتری دارند ← قبلا ← آب

✓ بیشتر احداث کاروانسراها در گذشته شمال شرقی و سپس مرکزی ← نمونه ← فواصل بین اردکان و نایین

✓ کشاندن آب به سطح بالاتر:

۱. دمینه ← با استفاده از عمل دم-مثل آبشار-نمونه ← آبشار خشک آباد در بهشهر

۲. مکینه ← خاصیت خلا و مکش ← دشوار بود ← دولاب اختراع شد ← کوزه و حلقه و طناب

۳. کاریز ← قنات ← باعث گردآوردن آب، نیروی انسانی و کشاورزی می شد.

✓ سد ← ورغ ← زمین سخت-رهایی بخشیدن شهر از خطر سیل-ساختمان محذب و قوسی

جاهایی که رودخانه ی روگذر و هم سطح نداشت از سد استفاده می شد.

✓ سه عامل مهم در حیات شهرهای باستانی:

۱. آب ۲. قابلیت دفاع ۳. واقع شدن بر سر راه های بازرگانی

✓ محل قرار گیری تهران ← راهی که از کشورهای شرقی وارد ایران شده و به سمت ری می آمد.

✓ دروازه ها ← جنبه ی دفاعی - کنترل عبور و مرور - تعیین عملکرد و ترکیب یک شهر

✓ دروازه های تهران ← ۱- شمیران ← مسافرت بسوی بیلاقات

۲- قزوین ← بسوی هدان و آذربایجان

۳- رباط کریم و شیراز ← تامین مواد غذایی

✓ نمونه ی حذف تدریجی دروازه ها ← تهران

✓ پیشینه ی میدان ← بنه گاه ← محل تفریح و گردهمایی، مسجد و بازار در حدفاصل کشتزار و آبادی

✓ میدان نقش جهان ← ۵۰۰*۱۶۰ متر - مراسم عزاداری، جشن و چوگان

✓ میدان کهنه ی اصفهان ← در مقابل مسجد جامع - ۱.۵ برابر نقش جهان

✓ سینه ی میدان ← مفرشی از آجر کوبیده ← جلوگیری از گرد و خاک

✓ بازار ← ابتدا واچار تلفظ میشد - نقش خرید و فروش - محل تفریح - قطب سیاست - مرکز اجتماع و برخورد مردم

✓ جاهایی که شهرها پراکنده بودند ← بازار مفوم و مرکز شهر اصلی داشت.

✓ بازارگاه بروجرد ← شهر سوداگری بازار خوزستان ← خوزستان واچار بازار اهواز ← سوق الاهواز

✓ شریان حیاتی شهر در گذشته ← بازار

✓ بازار ری ← قسمتی سرپوشیده و روباز داشت - شبیه چارباغ یا بلوارهای امروزی - دالانی بین بازار و خیابان

✓ بازار تهران ← بر سر راه کاروان رو و بازرگانی جهانی

✓ زیباترین بازار دوران اسلامی ایران ← بازار کرمان

✓ بزار بدون سقف در کرمان ← بازار مظفر

✓ نظام حاکم بر بازارها ← بر اساس تنوع اصناف

✓ محل قرار گیری هر صنف ← رسته (نه راسته)

✓ راسته ← راسته بازار - بازار اصلی - ستون فقرات اصلی بازار

✓ استخوانبندی بازار ← راسته قیصریه سرا تیمچه

✓ قیصریه ← سراهای طویل - عرضه ی کالاهای پر ارزش - محیط خلوت و آرام

✓ قیصریه اصفهان ← جواهرفروشی

✓ تیم ها، تیمچه ها، سراها و کاروانسراها هر کدام یک انبار کالا (خانبار) داشتند.

- ✓ نقش بازار در سطح محلات ← بعده ی میدانچه و بازارچه
- ✓ لرد ← بازارهایی در اطراف شهرها، ویژه ی فروش کالاهای روستایی
- ✓ بازار زرتشتی ← بم
- ✓ مهمترین اصلی که هنوز تاکید زیادی بر آن می شود ← رعایت پنم و رون در شهرسازی
- ✓ بزرگترین مانع در شهرسازی سنتی ← دسترسی و تامین آب
- ✓ دستگاهی برای تهویه ی مصنوعی هوای شهر ← ventilator ونتیلاتور
- ✓ شهرک ها ← عدم برخورداری از منطق شهرسازی - امروزه فقط در مورد تقاطع ها و چهارراه های خیابانی وضعیت بهتری از گذشته وجود دارد. (نوعی هماهنگی و طرز برخورد منطقی) - در گذشته بدلیل مسائل دفاعی چهار راه ساخته نمیشد - در گذشته بجای چهارراه، سه راه می ساختند (یا کوچه) و با ایجاد محلی در کنار سه راه بنام واشدگاه (در تهران ← پاتوق) که عملکرد بازار روباز داشت فضای شهری ایجاد می شد.
- ✓ چهارراه ← شکل هشت ضلعی
- ✓ عناصری که مثل گذشته به نقش فعال خود ادامه داده اند ولی دچار فرسودگی شده اند ← بازارها
- ✓ معماری ارزشمند ← استفاده از پیشرفته ترین تکنیک زمان و بهره مندی از اصول معماری قدیم
- ✓ قطعات کوچک کاشی کاری ← دلیل ← سهولت تعمیر
- ✓ مرمت تا قبل از مدرنیسم بصورت تقلید عینی بود ← مثل مسجد جامع اصفهان
- ✓ بنایی کوچک و تنگ که در میان یک محوطه ی باغ مانند برپا شود و از هر طرف دید و نما داشته باشد ← عمارت کلاه فرنگی
- ✓ ارسن ← یعنی مجتمع - منظور کلیه ی فضاها ی مورد لزوم برای رفع نیاز خانواده
- ✓ یک نمونه ی بسیار زیبا از استفاده ی بهداشتی آب ← سیرجان ← دو سیستم لوله کشی آب و فاضلاب
- ✓ دو سطح در قنات ← - جریانی در سطح زمین ← کهن شیر - کهنه شیر
- ✓ - جریانی در سطح زیرین ← شیوتر - از منازل عبور می کرد و فاضلاب را به مزارع می برد.
- ✓ رسته نسبت به راسته، فرعی تر، کم عرض تر و گاه ساده تر است.